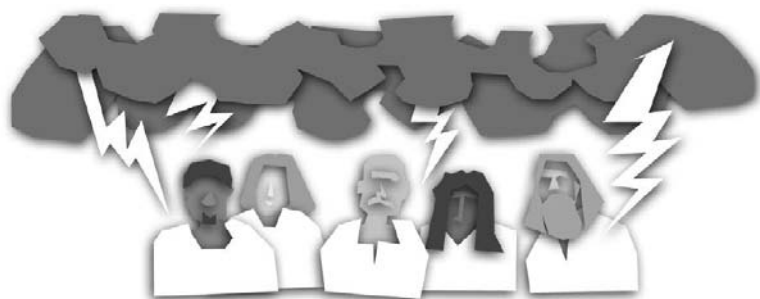

Å VÆRE DISIPPEL I EN VANSKELIG TID

Bakgrunnsstoff *1 Kong 18; Matt 26,56; Luk 9,51-56; Joh 6,1-15; 12,1-6; 18,1-11; 21,15-19.*

Minnevr **“Når du blir trett av å løpe sammen med folk til fots, hvordan kan du da løpe om kapp med hester? Og er du trygg bare i fredelig land, hva har du da å gjøre i Jordans prektige skog?”**
(Jeremia 12,5)

Har du hørt om Murphys lov? Enkelte mener det er en av de grunnleggende naturlovene, like generell som tyngdekraften og elektromagnetismen. Kort sagt sier den: Det som kan gå galt, vil gå galt.

Vi har opplevd øyeblikk, ja hele dager (eller lenger) som later til å følge Murphys lov. Og det hender også at vår erfaring som disipler også synes å følge den. Vi har saktens Guds løfter som burde hjelpe oss å unngå motløsheten, men tenk så lett det er å gi etter for fortvilelsen, selv om vi har løftene. Men det bør vi selvsagt ikke gjøre uansett hva som hender.

Denne uken skal vi se på noen disipler og hva vi lære av deres dårlige dager.

Ukeoversikt Hvilken advarsel ligger i disiplenes jakt på politisk makt? Hva kan vi lære av Judas? Hva lå bak Jakob og Johannes' tilbud om å utrydde dem som avviste Jesus? Hva kan vi lære av Peters ubetenksomhet og anger? Hvordan kunne alle disiplene svikte Jesus når han mest trengte deres støtte, og det etter å ha opplevd så mye sammen med ham?

SØNDAG

Maktmodellen

Troen kan være et veldig sterkt redskap, enten i det godes eller det ondes tjeneste. Den samme impulsen som får enkelte til å "miste sitt liv" (*Matt 16,25*) for Kristi skyld, kan under andre forhold gjøre andre oppblåste i Guds navn. For hvorfor skulle du la jordiske eller verdslige vurderinger få stenge din vei hvis du tror Gud kaller deg til å gjøre noe? Dette er grunnen til at visse lands myndigheter prøver å utrydde folks religiøse tro, for de vil ikke at folk skal sverge troskap til en høyere myndighet, og noe høyere enn det guddommelige finnes ikke. Samtidig kvier myndighetene seg sjelden for å utnytte religionens makt og bruke den til egen fordel. Kristi disipler må være klar over de forskjellige farene som skjuler seg bak misbruk av religionens makt.

Les Joh 6,1-15. Hva kan dette lære oss om hvordan Kristi disipler burde betrakte politisk makt?

Jesu hensikt her på jorden var selvsagt ikke å bli noen jordisk konge, men det er klart at det å søke politisk makt ikke må likestilles med å utføre disippelgjerningen. Det er en ting at Gud kan innsette makthavere; det er noe annet å betrakte forsøket på å tilta seg politisk makt i Guds navn som et Guds verk, som disippelgjerning. Ingenting i Det nye testamente støtter denne maktmodellen av

evangeliet. Men selv hans nærmeste disipler tok feil her: “Disiplene gjør felles sak med mengden ved å erklære at han er den rettmessige arving til Davids trone. De sier at det er av beskjedenhet han avslår en slik ære. ... Med iver forbereder de seg på å gjennomføre sitt forsett.” – *Alfa og Omega*, bind 4, side 321-322 (DA:378). De bygger på folkemassenes store forventning og iver og forsøker å ta Jesus med makt og krone ham til landets konge (*Joh 6,14.15*). Dette var deres form for disippelforhold. Jesus svarte med å sende folket vekk, han fikk disiplene til å dra over til den andre siden av sjøen og gikk selv opp i fjellet for å be.

Til ettertanke På hvilke andre og mer personlige måter kan vi misbruke religionen ved å innlemme den i våre egne formål?

MANDAG

Grådighetsmodellen

Det er blitt sagt: “Hvis du vil bli rik, skal du grunnlegge en religion.” Det er sørgelig, men det er mye sant i dette kyniske utsagnet. For når man har med religion å gjøre, dreier det seg om noen av de viktigste områdene av menneskelivet. Det handler om livets mening, evighetshåpet og troen på at Gud har tilgitt vår synd. Til tross for at Jesus, som er vårt eksempel, levde et selvfornektende liv i fattigdom og advarte oss mot å bli for opphengt i denne verden, er kirkehistorien full av eksempler på slike som har brukt religionens makt og religiøse tanker for egen vinnings skyld, og ofte på bekostning av de fattige.

Les Joh 12,1-6 og svar på disse spørsmålene:

1. Hva er symbolikken bak Marias handling? Altså: Hvordan er det et uttrykk for Kristi sanne disipler? Se også Matt 13,46; Fil 3,8.

2. Hva lærer denne historien oss om betydningen av det som er beveggrunnene bak våre handlinger?

3. Tekstene sier at Lasarus, den oppstandne Lasarus, satt til bords sammen med dem. Hvorfor gjør dette det Judas gjorde enda mer avskyelig og understreket hvor forblindet han var blitt av sin egen synd?

Det var med god grunn at Paulus kom med den berømte uttalelsen i 1 Timoteus 6,10. Judas mistet til slutt sin sjel på grunn av sin kjærlighet til penger. Det later til at han helt fra første stund bare var opptatt av seg selv. Selvet og ønsket om egen vinning gjennomsyret hele hans disippelforhold. De andre disiplene var heller ikke så uselviske at det gjorde noe, men hos Judas tok det helt overhånd.

Til ettertanke **Hvordan kan du være sikker på at griskheten ikke får forgifte ditt disippelforhold til Jesus? Og hvordan kan du bli rensset for eventuelle urene motiver du måtte oppdage?**

TIRSDAG

Tordenmodellen

Det var minst to brødrepar blant Jesu disipler. Da de fikk kallet, ga Jesus Jakob og Johannes tilnavnet Boanerges, eller "torden-sønner" (*Mark 3,17*). Enkelte kommentatorer tror at Jesus ga dem dette navnet på grunn av deres voldsomme temperament.

Derfor har vi valgt å kalle deres tilnærming til disippelforholdet for tordenmodellen.

Les Luk 9,51-56. Merk deg disiplenes reaksjon på Jesu avvisning. Forsøk å sette deg selv i disse disiplenes sted. Hvilke grunner kan de ha hatt for å reagere slik? Med andre ord: Hva hadde de hørt Jesus si, eller hvilke andre gammeltestamentlige eksempler kan de ha hatt i tanke som kunne ha fått dem til å handle slik de gjorde? Se for eksempel 1 Mos 6.7; Matt 8,12; 13,42; Mark 6,11.

Det hefter en rekke problemer ved disiplenes reaksjon. Vi finner iver for Herren, som er positivt, og som burde besjele alle disipler. Men iver på villspor, om formålet er aldri så godt, kan gjøre mer vondt enn godt. Jakob og Johannes tok for eksempel historien om Elia som sitt forbilde. Problemet er bare at de misbrukte det. Elia fikk ild til å komme ned fra himmelen og brenne opp offeret (*1 Kong 18*), ikke gjenstridige mennesker (dem slaktet han på annet vis).

Verre var det selvsagt at de var så harde og fordomsfulle mot syndere. Alle Jesu disipler burde søke å føre syndere til korsets fot og vise dem stor utrolige barmhjertighet og nåde, han som selv har båret straffen for deres synd. Så uansett hvor syndige de har vært, kan de nyte full tilgivelse i Jesus og få et nytt liv i ham. Dette er vår oppgave som disipler, og vi kan overlate dommen til Herren.

Til ettertanke **Hvor lett har du for å dømme dem du mener er på ville veier og tar helt feil? Hvordan kan man vise disse menneskene Guds nåde og barmhjertighet uten å gi inntrykk av at vi ser gjennom fingrene med deres liv og/eller tro?**

ONSDAG

Den angrende Peter-modellen

Peter var den impulsive disippelen som alltid hadde noe å si om ethvert emne. Luk 22,33.34 sier at han var så sikker på seg selv og sitt disippelforhold at han lovte at han ville følge Jesus til både fengsel og død, om nødvendig. Men disse ordene måtte han bite i seg om ikke så lenge (*Matt 26,69-75*).

Les Joh 18,1-11. Hva lærer vi her om Peters karakter og personlighet, især i lys av Matteus 26,69-75?

Vi er alle sammen kjent med Peters nederlag. Det står der som et mektig eksempel for alle Jesu disipler. Det lar seg ikke gjøre å arbeide for Herren i egen kraft. Det er helt nødvendig hver dag å overgi seg til Jesus. Han er vintreet, vi er grenene. Uten ham kan vi ikke gjøre noe, og i alle fall ikke være sanne disipler. Igjen er det flott med iver for Herren og hans sak, men det må gjøres under Jesu Kristi herredømme.

Les Joh 21,15-19. Hva lærer dette oss om hva Jesus kan gjøre for dem av hans disipler som tar avstand fra sine feil og holder seg til Jesus?

“Dette inneholder en undervisning til alle Kristi etterfølgere. Evangeliet går aldri på akkord med det onde. Det kan ikke unnskyldes synd. Hemmelige synder skal bare bekjennes for Gud. Men for åpenbare synder kreves det åpen bekjennelse. ... Ved å gi bevis på anger og omvendelse skal en Jesu etterfølger så langt det står i hans makt, fjerne denne skamlett. ... Tre ganger hadde Peter åpenlyst fornektet sin Herre. Tre ganger lot Jesus ham gi forsikring om sin kjærlighet og troskap ved å komme med det samme påtrengende spørsmålet som traff lik en pil i hans sårede hjerte. Overfor disippelflokken åpenbarte Jesus hvor dyp Peters anger var, og han viste hvor grundig ydmyket den selvsikre disippelen var blitt.” – *Alfa og Omega*, bind 5, side 359-361 (DA:811,812)

Legg merke til det Jesus sa til Peter i Joh 21,18.19. I klartekst sier Jesus at Peter skulle komme til å dø for sin Herre, som han var så glad i. Peters ord gikk omsider i oppfyllelse, men ikke før han først hadde lært noen tunge lekser om disippelforholdet.

Til ettertanke **Har du avlagt store løfter for så å svikte gang på gang uten å holde dem? Hva kan du hente i historien om Peter som kan hjelpe deg å ikke gi opp?**

TORSDAG**Fluktmodellen**

“Da forlot alle disiplene ham og flyktet” (Matt 26,56).

Disiplene var sammen med Jesus i tre og et halvt år. De nøt godt av privilegier som få her i verden noen gang har fått del i. De fikk se ting som de færreste får oppleve. For hvor mange av verdens milliarder har fått se Jesus i menneskeskikkelse? Og hvor mange har dagstøtt fått omgå ham mens han levde her som menneske? Disse disiplene var blant de mest privilegerte mennesker som noen gang har levd.

Men det var selvsagt også en del av problemet – de var mennesker, feilende mennesker, så det var ikke lett å lære av det, samme hva Herren gjorde for dem.

Skumles et av evangeliene, uansett hvilket. Hva var det Jesus sa mens disiplene hørte på som var så fantastisk? Og hvilke utrolige beviser ga han dem for hvem han var? Når du har sett over disse hendelsene, bør du se på dagens tekst. Hvilket fryktelig budskap, og advarsel, kan vi ta til oss av dette?

I vissheten om at han skulle dra bort fra dem forberedte Jesus disiplene på sin bortgang, men de hørte ikke etter. Han visste hva som skulle skje i Jerusalem og forberedte dem på sin lidelse, men de hørte ikke etter. De ankom Jerusalem helt uforberedt.

Det later til at disiplene betraktet det Jesus gjorde, men glemte å høre på det han sa. Hans handlinger bekreftet deres messianske håp, og det var de tilfreds med. På forklarelsens fjell sa røsten fra himmelen at de skulle høre på Jesus, men de tok ikke til seg det han sa om sin lidelse og død.

Etter påskemåltidet forsøkte Jesus å vise sine disipler hva som ventet dem, men de ville ikke vite av det. I hagen forsøkte han å få dem til å be så de kunne få nye krefter, men de sov.

Til ettertanke **Tenk gjennom alt det Jesus har gjort for deg: løftene, håpet, de gavene du har fått tildelt, hvordan ditt liv er blitt forandret, bevisene for din tro, og alt dette har du fått i Jesus. Hvordan kan vi unngå disiplenes feil ved å klynge oss til alt dette?**

FREDAG

Videre studium

Les *The SDA Bible Commentary* bind 5, side 208-211, 465, 466, 524-529, 595-597, 635, 636, 775, 776, 962, 963, 2020, 2021; *Alfa og Omega*, bind 4, side 314-324, (DA:364-380), 377, 378 (DA:437,438), *Alfa og Omega*, bind 5, side 99-103 (DA:547-551), 110-116 (DA:559-565), 358-364 (DA:809-817); *Alfa og Omega*, bind 6, side 370-373(AA:539-543).

“Kjærligheten til penger tiltok i Judas’ sinn i takt med at han ble mer dreven. Hans praktiske finansielle sans ville, hvis den var blitt styrt og formet av Den hellige ånd, ha vært til stor nytte i den lille menigheten, og ved å hellige sin ånd ville han ha fått klarsyn og evnen til å sette pris på de himmelske ting. Men Judas’ sinn var alltid fullt av denne verdens politiske planer. Han led ikke av noen åpenbar synd, men hans utpekulert, den

gjerrige ånd som inntok hans sinn, fikk ham til slutt til å selge sin Herre for en slant penger.” - Ellen G. White i *The SDA Bible Commentary* bind 5, side 1101.

“Judas fulgte Jesus gjennom hele hans virksomhet. Han hadde fått alt det Jesus kunne gi ham. ... Hadde han forsøkt å være til velsignelse i stedet for alltid å stille kritiske spørsmål, kritisere og opptre egennyttig, ville Herren ha benyttet ham til sitt rikets fremme. Men Judas var spekulant. Han trodde han kunne passe kirkens finanser og gjøre penger på sin forretningsteft. Hans hjerte var delt. Han sugde til seg verdens ros. Han ville ikke oppgi verden for Jesu skyld. Han overlot aldri sin evige skjebne til Jesus. ... Judas var en religiøs svindler.” – Ellen G. White i *The SDA Bible Commentary*, bind 5, side 1101, 1102.

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Er de som følger sine egne tanker og programmer disipler hvis disipler er etterfølgere? Dvel ved dette spørsmålet og deres svar.**
- 2. Hvilke andre modeller for disippelforhold i vansker kan dere komme på, og hva kan man lære av dem?**
- 3. I Peter har vi nok en som hoppet på utfordringer litt vel fort, og som så snublet og falt, men hva er faren ved å være forsiktig? Hvordan kan man gå for langt ut i den andre grøften? Tenk over dette og kom til bibelgruppen forberedt. Tenk på din lokalmenighet som en helhet. Er din menighet for rede til å storme fremad for Herren, eller har den lett for å være nervøs til å følge der Herren leder? Hva kan dere som en gruppe gjøre for å hjelpe menigheten å finne den rette balansen?**